

อียิปต์ใช้เวที BRICS ผลักดันการค้า การลงทุน
และความร่วมมือเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

การประชุมสุดยอด BRICS¹ ครั้งที่ 18 จัดขึ้น ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย โดยมีผู้นำจากประเทศสมาชิกและประเทศพันธมิตรเข้าร่วม การประชุมมุ่งเน้นไปที่การกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการรับมือกับความท้าทายระดับโลก ท่ามกลางสถานการณ์ความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ ความขัดแย้งด้วยอาวุธ และปัญหาการหยุดชะงักของห่วงโซ่อุปทานที่ทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งประธานาธิบดี Abdel-Fattah Al-Sisi ของอียิปต์ ได้เข้าร่วมการประชุม เพื่อกระชับความสัมพันธ์และขยายโอกาสทางเศรษฐกิจกับประเทศสมาชิกด้วย รวมถึงหารือในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตของเศรษฐกิจโลก การกระชับความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศซีกโลกใต้ (Global South) ตลอดจนประเด็นด้านความมั่นคง เสถียรภาพการค้า พลังงาน และเทคโนโลยี

¹ ปัจจุบัน BRICS มีสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน แอฟริกาใต้ อียิปต์ เอธิโอเปีย อิหร่าน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ อินโดนีเซีย ขณะที่ซาอุดีอาระเบีย อยู่ระหว่างการให้สัตยาบัน

ถ้อยแถลงของประธานาธิบดี Abdel-Fattah Al-Sisi

ในช่วงพิธีเปิดการประชุมสุดยอด ภายใต้หัวข้อ "ความยืดหยุ่น นวัตกรรม ความร่วมมือ และความยั่งยืน: การกำหนดอนาคตของการเติบโตทางเศรษฐกิจโลกที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน" ประธานาธิบดี Abdel-Fattah Al-Sisi ได้กล่าวชื่นชมบทบาทของอินเดียในการผลักดันความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกและประเทศหุ้นส่วนของ BRICS พร้อมมองว่า การประชุมครั้งนี้เป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนมุมมองต่อความท้าทายของเศรษฐกิจโลก และส่งเสริมการเติบโตที่ทั่วถึงและยั่งยืน

อียิปต์เห็นว่า ประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจผ่านการกระจายแหล่งรายได้ เสริมความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน ลงทุนในทุนมนุษย์และเทคโนโลยี ตลอดจนขยายความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับนวัตกรรม ปัญญาประดิษฐ์ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเตรียมความพร้อมของเยาวชนต่อเศรษฐกิจแห่งอนาคต ส่วนในด้านความยั่งยืน อียิปต์เรียกร้องให้ขยายความร่วมมือด้านพลังงานสะอาดและพลังงานหมุนเวียน การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสนับสนุนเงินทุนและเทคโนโลยีแก่ประเทศกำลังพัฒนา เพื่อรับมือกับความท้าทายด้านพลังงาน อาหาร น้ำ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ อียิปต์ยังเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่ง และโลจิสติกส์ โดยเฉพาะบทบาทของคลองสุเอซในฐานะเส้นทางทางการค้าสำคัญของโลก ซึ่งช่วยสนับสนุนเสถียรภาพของห่วงโซ่อุปทานและเพิ่มประสิทธิภาพการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเพิ่มการค้า การลงทุน และโครงการร่วมทุนระหว่างประเทศ BRICS และประเทศหุ้นส่วน รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของธนาคารเพื่อการพัฒนาใหม่ (New Development Bank: NDB) ในการระดมทุนสำหรับโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนา โดยอียิปต์พร้อมใช้ศักยภาพและที่ตั้งทางภูมิศาสตร์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อขยายความร่วมมือด้านพลังงาน อาหาร การขนส่ง โลจิสติกส์ เทคโนโลยี และการลงทุน

การประชุมทวิภาคี

ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบหารือทวิภาคีในห้วงการประชุมสุดยอด เพื่อหารือเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอียิปต์กับประเทศสมาชิก และเปิดโอกาสในการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

รัสเซีย ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบกับประธานาธิบดี Vladimir Putin ของรัสเซีย ซึ่งช่วยตอกย้ำถึงความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างอียิปต์กับรัสเซีย ซึ่งรัสเซียมองอียิปต์เป็นพันธมิตรที่เชื่อถือได้และได้เชิญ Al-Sisi เข้าร่วมการประชุมรัสเซีย-แอฟริกา ขณะที่อียิปต์ขอบคุณรัสเซียที่สนับสนุนโครงการสำคัญ โดยเฉพาะโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Dabaa พร้อมย้ำความสำคัญของการนำเข้าข้าวสาลีจากรัสเซีย และหวังให้สงครามรัสเซีย-ยูเครนยุติเพื่อเสริมความมั่นคงและเสถียรภาพในการเดินเรือ

อินเดีย ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบกับนายกรัฐมนตรีอินเดีย Narendra Modi โดยได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการดำเนินมาตรการที่เป็นรูปธรรม เพื่อกระชับความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ระหว่างอียิปต์และอินเดียให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างกันและการขยายการลงทุนของอินเดียในอียิปต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการผลิต เทคโนโลยี พลังงานสะอาด และอุตสาหกรรมยานยนต์

อิหร่าน ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบกับนายประธานาธิบดี Masoud Pezeshkian ของอิหร่าน โดยได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากสื่อมวลชนนานาชาติ เนื่องจากประเด็นหลักของการหารือมุ่งเน้นไปที่เรื่องการเมืองและความขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐอเมริกา มุ่งเน้นประเด็นการเมืองและความขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ ซึ่งอียิปต์ยืนยันจุดยืนสนับสนุนการฟื้นฟูเสถียรภาพในภูมิภาค และเรียกร้องให้อิหร่านลดการยกระดับความตึงเครียดเพื่อมุ่งสู่การแก้ไขปัญหาอย่างสันติและยั่งยืน ทั้งยังขอให้อิหร่านยุติการโจมตีประเทศอาหรับ เพื่อเคารพหลักการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีและอธิปไตยของรัฐต่าง ๆ ตามกฎหมายระหว่างประเทศ.

อินโดนีเซีย ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบกับประธานาธิบดี Prabowo Subianto โดยได้มุ่งเน้นการยกระดับความสัมพันธ์ทวิภาคีภายหลังการลงนามความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์เมื่อเดือนเมษายน 2025 รวมถึงการแลกเปลี่ยนความเห็นต่อสถานการณ์ในภูมิภาค โดยเฉพาะความขัดแย้งอิหร่าน ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องให้ใช้แนวทางการทูตเพื่อยุติความขัดแย้งอย่างสันติ และคงไว้ซึ่งเสถียรภาพในการเดินเรือในเส้นทางทะเลระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ยังยืนยันว่า ปัญหาปาเลสไตน์เป็นประเด็นสำคัญของภูมิภาค สนับสนุนแนวทางสองรัฐตามมติสหประชาชาติ คัดค้านการโยกย้ายชาวปาเลสไตน์ออกจากถิ่นฐาน และเรียกร้องให้ปฏิบัติตามข้อตกลงหยุดยิงในฉนวนกาซา เปิดทางให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และยุติการกระทำที่กระทบต่อชาวปาเลสไตน์ในเขตเวสต์แบงก์

สหประชาชาติ ประธานาธิบดี Al-Sisi ได้พบกับนาย Mr. António Guterres ซึ่งเป็น Secretary-General of the United Nations โดยได้หารือเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์และสถานการณ์ระดับภูมิภาค ซึ่งอียิปต์แสดงความชื่นชมบทบาทของ Guterres ในการปฏิบัติหน้าที่ท่ามกลางความท้าทายระหว่างประเทศ พร้อมยืนยันการสนับสนุนการปฏิรูประบบสหประชาชาติ การบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ และการเพิ่มบทบาทของรัฐสมาชิกในกระบวนการเจรจา อย่างไรก็ตาม เลขาธิการสหประชาชาติกล่าว ขอบคุณอียิปต์ที่ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และชื่นชมบทบาทของอียิปต์ในการส่งเสริมการเจรจา สันติภาพ และเสถียรภาพในตะวันออกกลางและแอฟริกา รวมถึงความร่วมมือด้านมนุษยธรรมกับหน่วยงานระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ สำหรับสถานการณ์ในฉนวนกาซา ประธานาธิบดี Al-Sisi เน้นย้ำว่า การแก้ไขปัญหาปาเลสไตน์อย่างเป็นธรรมและรอบด้านเป็นหลักประกันสำคัญของสันติภาพที่ยั่งยืน พร้อมเน้นความจำเป็นที่ประชาคมระหว่างประเทศต้องสนับสนุนการดำเนินข้อตกลงหยุดยิงระยะต่อไป และเร่งส่งความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแก่ประชาชนในกาซาอย่างเพียงพอ ส่วนในประเด็นชูดาน อียิปต์ยืนยันจุดยืนในการคุ้มครองความมั่นคง เอกภาพ และอธิปไตยของชูดาน โดยระบุว่า การกระทำใดที่กระทบต่อหลักการดังกล่าวเป็นเรื่องที่อียิปต์ไม่อาจยอมรับได้

ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์

นาย MP Mohamed Beltagi สมาชิกคณะกรรมการเศรษฐกิจของรัฐสภาเปิดเผยว่า "ความสำคัญของการที่อียิปต์เข้าร่วมกลุ่ม BRICS นั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่มิติทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมิติทางยุทธศาสตร์และการเมือง ซึ่งช่วยเพิ่มขีดความสามารถของอียิปต์ในการสร้างความหลากหลายให้กับพันธมิตรระหว่างประเทศ และเปิดกว้างสู่ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้าที่มีอิทธิพลสำคัญของโลก"

“อียิปต์มองว่า BRICS เป็นโอกาสอันดีและเป็นกรอบความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการสร้างพันธมิตรที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง รวมถึงการพัฒนากระบวนกรเศรษฐกิจระหว่างประเทศให้มีความสมดุลยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความหวังของประเทศและประชาชน โดยอียิปต์พร้อมที่จะมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ต่อกลุ่ม BRICS อย่างต่อเนื่อง ผ่านการสนับสนุนโครงการความร่วมมือต่าง ๆ การกระชับความเป็นพันธมิตร และการใช้ประโยชน์จากทำเลที่ตั้งทางยุทธศาสตร์ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และความร่วมมือในด้านพลังงาน อาหาร การขนส่ง โลจิสติกส์ และเทคโนโลยี ตลอดจนการเชื่อมโยงระหว่างทวีปแอฟริกา ยุโรป และเอเชียเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ ได้แสดงความหวังว่า อียิปต์ จะได้ทำหน้าที่ประธานในอนาคต และจะยังคงร่วมมือกับประเทศสมาชิกต่อไปเพื่อสร้างอนาคตที่ดีกว่าให้กับประชาชนของประเทศต่าง ๆ ในกลุ่ม”

นาย Khaled Al-Shafei หัวหน้า Capital Centre for Economic Studies ให้ความเห็นว่า อียิปต์ควรใช้การเป็นสมาชิก BRICS เพื่อยกระดับความสัมพันธ์จากการค้าแบบเดิมสู่ความร่วมมือด้านการลงทุนและโครงการเชิงโครงสร้าง โดยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาใหม่ของกลุ่ม (New Development Bank: NDB) สำหรับโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดการพึ่งพาสถาบันการเงินระหว่างประเทศดั้งเดิม เช่น IMF รวมทั้งส่งเสริมการใช้สกุลเงินท้องถิ่นในธุรกรรมร่วมกัน เพื่อลดภาระต่อทุนสำรองเงินตราต่างประเทศและความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

นาย Abdel-Moneim Al-Sayed ผู้อำนวยการ Cairo Centre for Economic Studies ซึ่งเป็นหน่วยงานวิเคราะห์นโยบาย (think tank) กล่าวว่า อียิปต์ควรเดินหน้าเปิดช่องทางความร่วมมือใหม่ ๆ กับกลุ่มประเทศสมาชิกกลุ่ม BRICS ซึ่งมีสัดส่วนการค้าคิดเป็นประมาณหนึ่งในสี่ของการค้าโลก และมีประชากรรวมกันคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 49.5 ของประชากรโลก ซึ่งถือเป็นโอกาสสำคัญสำหรับอียิปต์ในการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้ากับประเทศสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงขนาดตลาดที่ใหญ่โตของประเทศเหล่านี้ที่สินค้าส่งออกของอียิปต์สามารถเข้าไปทำตลาดได้

ข้อมูลการค้า

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติอียิปต์ (Central Agency For Public Mobilization and Statistics: CAPMAS) ในช่วงครึ่งแรกของปี 2026 พบว่า มีการขยายตัวของความเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างอียิปต์กับกลุ่มประเทศ BRICS ดังนี้

- มูลค่าการค้ารวม ระหว่างอียิปต์กับกลุ่ม BRICS ในช่วงครึ่งแรกของปี 2026 อยู่ที่ 3.67 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5 จาก 2.93 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า
- การนำเข้า มีมูลค่า 3 หมื่นล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.1
- การส่งออก ของอียิปต์ไปยัง BRICS มีมูลค่า 6.6 พันล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 12
- ดุลการค้า อียิปต์ขาดดุลการค้ากับกลุ่ม BRICS เพิ่มขึ้น 2.36 หมื่นล้านดอลลาร์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญแนะว่า อียิปต์ต้องเร่งดึงดูดการลงทุนเชิงโครงสร้างและขยายสินค้าส่งออกใหม่ ๆ เพื่อลดการขาดดุลนี้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- จากเวที BRICS ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า อียิปต์กำลังปรับทิศทางเศรษฐกิจไปสู่การเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่มากขึ้น โดยใช้การเป็นสมาชิก BRICS เป็นกลไกในการขยายการค้า การลงทุน และความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อลดการพึ่งพาแหล่งเงินทุนและตลาดแบบดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม อียิปต์ยังเผชิญความท้าทายจากการขาดดุลการค้ากับประเทศสมาชิก BRICS ที่เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องเร่งยกระดับขีดความสามารถด้านการส่งออก พัฒนาสินค้าและภาคการผลิตภายในประเทศ รวมทั้งผลักดันความร่วมมือจากรูปแบบการค้าแบบดั้งเดิมไปสู่การลงทุนร่วมและการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะในกลุ่มอาหารและอาหารแปรรูป ชิ้นส่วนยานยนต์ เคมีภัณฑ์ และสินค้าอุตสาหกรรม อาจมีโอกาสขยายตลาดเข้าสู่อียิปต์มากขึ้น ผ่านกรอบความร่วมมือและช่องทางการค้าของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่
- ท่าทีของอียิปต์ที่สนับสนุนการเสริมบทบาทของธนาคารเพื่อการพัฒนาใหม่ (New Development Bank: NDB) ในฐานะแหล่งเงินทุนทางเลือกสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงการพัฒนาประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาสถาบันการเงินระหว่างประเทศแบบดั้งเดิม สะท้อนถึงแนวทางของอียิปต์ในการกระจายแหล่งเงินทุนและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน พลังงานสะอาด ระบบคมนาคม และโลจิสติกส์ รวมถึงลดความเปราะบางจากความผันผวนของเศรษฐกิจโลกและข้อจำกัดด้านเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้ การมีแหล่งเงินทุนและโครงการพัฒนาเพิ่มขึ้นสามารถเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจไทยเข้าไปมีส่วนร่วมในสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ การก่อสร้าง ระบบโลจิสติกส์ พลังงานหมุนเวียน อาหารและเกษตรแปรรูป และเทคโนโลยี ตลอดจนพิจารณาการลงทุนร่วมกับภาคธุรกิจอียิปต์ เพื่อใช้ประโยชน์จากอียิปต์ในฐานะฐานเชื่อมโยงเข้าสู่ตลาดตะวันออกกลางและแอฟริกา

ที่มา

- <https://english.ahram.org.eg/NewsContent/50/1201/576760/AlAham-Weekly/Egypt/Egypt%E2%80%99s-messages-at-the-BRICS-summit.aspx>
- <https://sis.gov.eg/en/media-center/events/egypt-s-participation-in-the-18th-brics-summit-in-new-delhi/>